

Levensfasen van kinderen en het arbeidspatroon van ouders

Martine Mol

De geboorte van een eerste kind heeft grote invloed op het arbeidspatroon van de vrouw. Veel vrouwen gaan na de geboorte van het eerste kind minder werken. Vooral een middelgrote deeltijdbaai van 20–27 uur per week is populair bij jonge moeders. De geboortes van het tweede en het derde kind zorgen voor veel kleinere verschuivingen in de arbeidsuren van de moeder. Ook als de kinderen naar de lagere of middelbare school gaan, leidt dat amper tot veranderingen in het arbeidspatroon. Moeders gaan slechts in kleine mate meer uren werken als de kinderen ouder worden. Het arbeidspatroon van de vader verandert nauwelijks als de kinderen in het gezin een andere levensfase ingaan, bij de geboorte noch bij het ouder worden van het kind.

1. Inleiding

Een verandering in de gezinssituatie heeft vaak gevolgen voor het arbeidspatroon van mensen. Gaan samenwonen of scheiden, maar vooral kinderen krijgen, kan ervoor zorgen dat mensen meer of minder uren gaan werken. Uit eerder onderzoek is bijvoorbeeld bekend dat veel moeders minder uren buitenshuis gaan werken of zich helemaal terugtrekken van de arbeidsmarkt na de geboorte van het eerste kind, terwijl het overgrote merendeel van de mannen hun arbeidspatroon niet veranderen (Portegijs, Hermans en Lalta 2006). Das (2006) laat daarnaast zien dat bij de geboorte van het tweede en derde kind de arbeidsdeelname van vrouwen verder afneemt, echter in veel mindere mate dan bij de geboorte van de eerste.¹⁾ Ook andere momenten in het leven van het kind, zoals naar de basisschool of middelbare school gaan, kunnen gepaard gaan met een verandering van het arbeidspatroon van de ouders. De zorg voor de kinderen neemt dan immers af wat wellicht ruimte schept om weer (meer) buitenshuis te gaan werken. Uit onderzoek van Portegijs, Cloin, Ooms, Eggink 2006 blijkt dat vrouwen iets vaker buitenshuis gaan werken als het kind naar de basisschool gaat.²⁾

Een integrale studie naar de invloed van de geboorte en andere belangrijke stadia in het leven van de verschillende kinderen in het gezin op de arbeidsduur van hun ouders ontbreekt echter. Dit artikel probeert in deze lacune te voorzien. Hierin wordt beschreven of en in hoeverre de arbeidsuren van de vader en de moeder wijzigen na de geboorte van een eerste, tweede en derde of latere kind. Ook is de invloed op de arbeidsuren van andere belangrijke momenten in het leven van het kind, zoals het naar de basisschool en middelbare school gaan, onderzocht. Wanneer er meerdere kinderen in een gezin zijn, is daarbij een onderscheid gemaakt tussen het oudste en het jongste kind.

Bij de analyse zijn alle ouders tussen de 15 en 64 jaar betrokken. Zij kunnen ouderpaar of alleenstaande ouder zijn. De gegevens betreffen de periode 2000–2006.

2. De geboorte van het eerste kind

2.1 Minder werken na de geboorte van het eerste kind

In 2006 kregen bijna 150 duizend mannen en vrouwen hun eerste kind. Voor veel vrouwen was dat aanleiding om de arbeidsdeelname te verminderen. Bijna één op de drie jonge moeders ging minder werken ten opzichte van één jaar voor de geboorte. Daarnaast stopte 9 procent met werken.

Het aandeel vrouwen dat stopte met werken na de geboorte van het eerste kind lag over de periode 2000 tot en met 2006 rond de 12 procent. Het aandeel dat minder ging werken na de geboorte nam in kleine mate af, van 36 procent in 2000 naar 28 procent in 2006. Ook zien we dat steeds meer vrouwen vanaf 2000 hetzelfde aantal uren is blijven werken. Dit aandeel steeg van 33 procent in 2000 naar 41 procent in 2006.³⁾

Voor de vaders was de geboorte van het eerste kind nauwelijks aanleiding om hun arbeidspatroon te veranderen. Het aandeel jonge vaders dat na de geboorte van hun eerste kind minder ging werken, lag in de periode 2000–2006 rond de 6 procent. De overgrote meerderheid van de vaders – negen op de tien – bleef hetzelfde aantal uren werken.

Staat 1
Verandering in arbeidspatroon van ouders na de geboorte van het eerste kind

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	%						
Moeder							
Werkte niet en gaat niet werken	16	15	17	15	16	15	16
Stopt met werken	13	15	14	11	12	13	9
Gaat minder uren werken	36	34	34	36	33	33	28
Blijft gelijke uren werken	33	33	32	36	36	37	41
Begint met werken of gaat meer uren werken	2	2	2	2	2	1	5
Vader							
Werkte niet en gaat niet werken	3	2	3	5	7	3	4
Stopt met werken of gaat minder werken	4	6	6	6	5	6	7
Blijft gelijke of gaat meer uren werken	92	92	91	89	88	91	89

2.2 Laagopgeleide moeders stoppen vaker met werken

De arbeidsdeelname van laagopgeleide vrouwen is lager dan die van hoogopgeleide, ook als er nog geen kinderen zijn. Over de periode 2000–2006 werkten gemiddeld genomen bijna vier op de tien laagopgeleide vrouwen voor de geboorte van het eerste kind niet en gingen daarna ook niet werken. Nog eens twee op de tien stopten met werken na de komst van de eerste, en twee op de tien verminderden hun arbeidsuren.

Van de hoogopgeleide moeders bleef bijna de helft hetzelfde aantal uren werken na de geboorte van hun eerste kind. Ruim een derde bracht het aantal uren terug.

Middelbaar opgeleide vrouwen namen een tussenpositie in. Van hen koos de grootste groep (38 procent) voor minder werken en een iets kleinere groep (33 procent) voor het gelijke aantal uren werken.

Bij de mannen was er nauwelijks verschil naar opleidingsniveau. Wel was bij de laagopgeleide mannen het aandeel dat niet werkte en ook niet ging werken na de komst van het eerste kind hoger dan bij hoger opgeleide mannen.

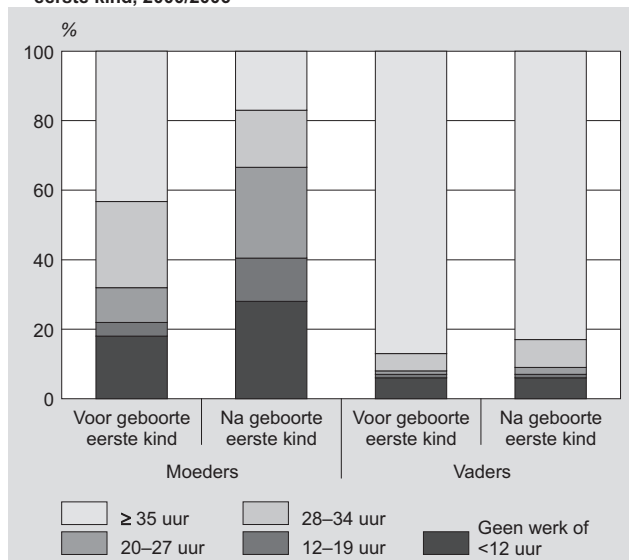
Staat 2
Verandering in arbeidspatroon van ouders na de geboorte van het eerste kind naar opleidingsniveau, 2000/2006

	Laag	Middel- baar	Hoog	Totaal
	%			
Moeder				
Werkte niet en gaat niet werken	38	13	6	16
Stopt met werken	19	13	8	12
Gaat minder uren werken	20	38	35	34
Blijft gelijke uren werken	21	33	48	35
Begint met werken of gaat meer uren werken	2	2	3	2
Vader				
Werkte niet en gaat niet werken	8	3	2	4
Stopt met werken of gaat minder werken	6	6	6	6
Blijft gelijke of gaat meer uren werken	86	91	92	90

2.3 Middelgrote deeltijdbaan populair na geboorte eerste kind

Gemiddeld genomen over de periode 2000–2006 ging bijna de helft van de vrouwen na de geboorte van het eerste kind minder werken of stopte helemaal met werken. Het waren met name vrouwen met een voltijdbaan (35 uur of meer per week) of met een grote deeltijdbaan (28–34 uur per week) die minder gingen werken. Voor de geboorte van het eerste kind werkte 44 procent van de vrouwen in een voltijdbaan, na de geboorte was dit nog maar 17 procent. Het aandeel vrouwen met een grote deeltijdbaan daalde van 25 naar 16 procent.

1. Wekelijkse arbeidsduur van ouders voor en na de geboorte van het eerste kind, 2000/2006

Het aandeel vrouwen met een middelgrote deeltijdbaan van 20–27 uur per week daarentegen, lag na de geboorte van het eerste kind bijna drie keer zo hoog als daarvoor: ruim een kwart van de moeders werkte na de geboorte in een middelgrote baan. Ook het aandeel vrouwen dat niet of in een kleine deeltijdbaan (12–19 uur per week) werkte, lag na de geboorte aanzienlijk hoger.

Een middelgrote deeltijdbaan van drie dagen per week is dus populair onder moeders met een pasgeboren kind. Dat komt doordat veel moeders die veel uren per week werkten hun arbeidsduur aanpassen en naar een kleinere deeltijdbaan gaan. De meesten gingen in 2000/2006 één of twee dagen in de week minder werken. Van de moeders met een voltijdbaan voor de geboorte van het eerste kind, ging ruim een kwart naar een middelgrote deeltijdbaan. Van de vrouwen met een grote deeltijdbaan deed een derde dat. Moeders die al een kleine of een middelgrote deeltijdbaan hadden, bleven daar vaak in werken na de geboorte van het eerste kind.

Stoppen met werken kwam ook relatief vaak voor bij jonge moeders, ongeacht het aantal uren per week dat zij eerst werkten. Na de geboorte van het eerste kind werkte in totaal 28 procent van de moeders niet of voor minder dan twaalf uur in de week. Dit percentage is vergelijkbaar met het aandeel moeders dat na de geboorte in een middelgrote deeltijdbaan werkte.

Staat 3
Arbeidsduur van moeders voor en na geboorte van het eerste kind, 2000/2006

	Na de geboorte					Totaal
	Geen werk of <12 uur	12–19 uur	20–27 uur	28–34 uur	≥35 uur	
<i>Voor de geboorte</i>	%					
Totaal	28	12	26	16	17	100
Geen werk of <12 uur	90	3	5	0	3	100
12–19 uur	25	67	4	4	0	100
20–27 uur	14	14	68	2	2	100
28–34 uur	11	17	28	42	1	100
≥35 uur	17	8	26	13	36	100

De arbeidsuren van de mannen veranderen niet veel na de geboorte van het eerste kind. Van de jonge vaders was in 2000/2006 zowel voor als na de geboorte van het eerste kind ruim 80 procent voor meer dan 35 uur per week buiten de deur werkzaam. Van de mannen die in een voltijdbaan werkten voordat het eerste kind geboren wordt, bleef 94 procent dit ook doen na de geboorte. Slechts 3 procent ging één dag minder werken.

3. De geboorte van het 2de en 3de of latere kind

De geboorte van een tweede, derde of latere kind is veel minder een aanleiding om het arbeidspatroon te wijzigen dan de geboorte van het eerste. De meeste vrouwen bleven hetzelfde aantal uren werken als ze deden voordat het kind werd geboren of bleven niet werken. Toch ging

13 procent van de moeders minder uren werken of stoppen met werken na de geboorte van het tweede kind, en nog eens 9 procent deed dat na de geboorte van het derde kind. Na de geboorte van het derde of latere kind is het aandeel moeders dat zowel voor als na de geboorte niet buitenshuis werkte, opgelopen tot 56 procent.

Bij de vaders is er net als bij de geboorte van het eerste kind weinig verandering in het arbeidspatroon na de geboorte van het tweede en derde kind. Bijna 90 procent van de mannen bleef hetzelfde aantal uren werken na de geboorte van latere kinderen in het gezin.

Staat 4
Verandering in arbeidspatroon van ouders na geboorte van het eerste kind, tweede en derde of latere kind, 2000/2006

	Geboorte eerste kind ¹⁾	Geboorte tweede kind ²⁾	Geboorte derde of latere kind ³⁾
	%		
Moeder			
Werkte niet en gaat niet werken	16	33	56
Stopt met werken	12	7	5
Gaat minder uren werken	34	6	4
Blijft gelijke uren werken	35	52	32
Begint met werken of gaat meer uren werken	2	2	3
Vader			
Werkte niet en gaat niet werken	4	4	8
Stopt met werken of gaat minder werken	6	4	3
Blijft gelijke of gaat meer uren werken	90	92	88

¹⁾ Alleen ouders met één kind ten tijde van het onderzoek.

²⁾ Alleen ouders met twee kinderen ten tijde van het onderzoek.

³⁾ Alleen ouders met drie of meer kinderen ten tijde van het onderzoek.

4. Ouder wordende kinderen en de arbeidsduur van de moeder

Als de kinderen in het gezin ouder worden, brengen ze meer tijd op school door. Ook worden ze zelfstandiger. Het aantal uren dat ouders voor de kinderen moeten zorgen, neemt dan af. De moeder, die meestal minder uren buitenshuis is gaan werken bij de geboorte van het kind, zou dan wellicht meer uren aan werk kunnen besteden. Belangrijke momenten waarop het aantal uren zorg vermindert, vinden plaats als het kind naar de basisschool (4 jaar) of naar de middelbare school gaat (12 jaar).

In de volgende paragrafen zijn deze gebeurtenissen voor zowel het jongste als het oudste kind weergegeven en uitgezet tegen het percentage moeders dat meer of minder uren gaat werken ten opzichte van een jaar vóór de gebeurtenis. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen moeders met één kind, met twee kinderen en met drie of meer kinderen. De arbeidsuren van de vaders worden slechts in kleine mate beïnvloed door de levensfasen van de kinderen in het gezin. Deze worden daarom buiten beschouwing gelaten.

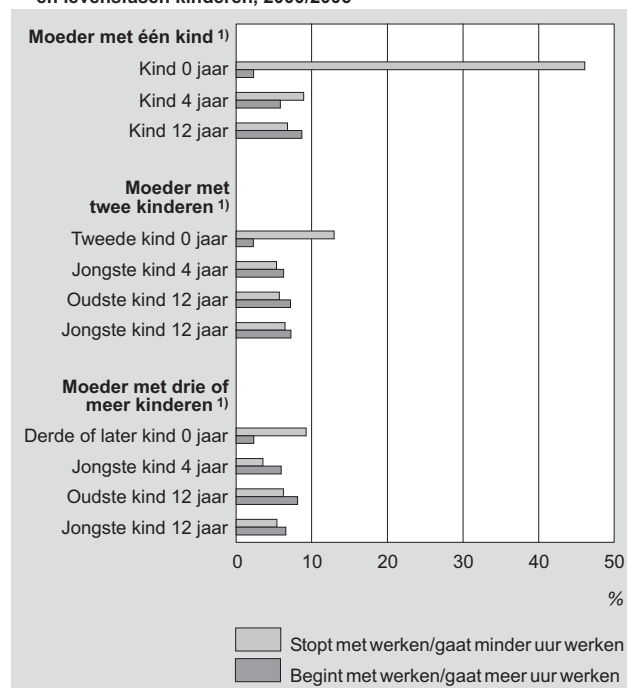
4.1 Nauwelijks méér uren werken als kinderen ouder worden

Een geboorte heeft in vergelijking met de andere gebeurtenissen in de levensloop van kinderen, de grootste invloed

op de arbeidsuren van de moeder. Na de geboorte gaan veel moeders minder werken of stoppen met werken. In 2000/2006 ging, zodra het jongste kind de basisschoolleeftijd had bereikt, een klein deel van de moeders weer meer uren werken of startte met werken in een nieuwe baan. Wanneer moeders weer (meer) participeerden op de arbeidsmarkt, deden ze dat meestal als het oudste kind 12 jaar werd. In 2000/2006 ging gemiddeld genomen in een gezin met één kind 9 procent van alle moeders meer uren werken, in gezinnen met twee kinderen 7 procent en in een gezin met drie of meer kinderen 8 procent.

Moeders gaan dus slechts in kleine mate meer uren werken als het kind ouder wordt. Dit geldt zowel voor moeders met één kind, als voor moeders met twee of meer kinderen. De grote afname van arbeidsuren na de geboortes van de kinderen, wordt dus niet ingehaald wanneer de kinderen ouder worden. De meeste moeders blijven in deeltijdbanen werken en keren niet terug in een voltijd baan.

2. Verandering in arbeidspatroon van moeders naar aantal kinderen en levensfasen kinderen, 2000/2006

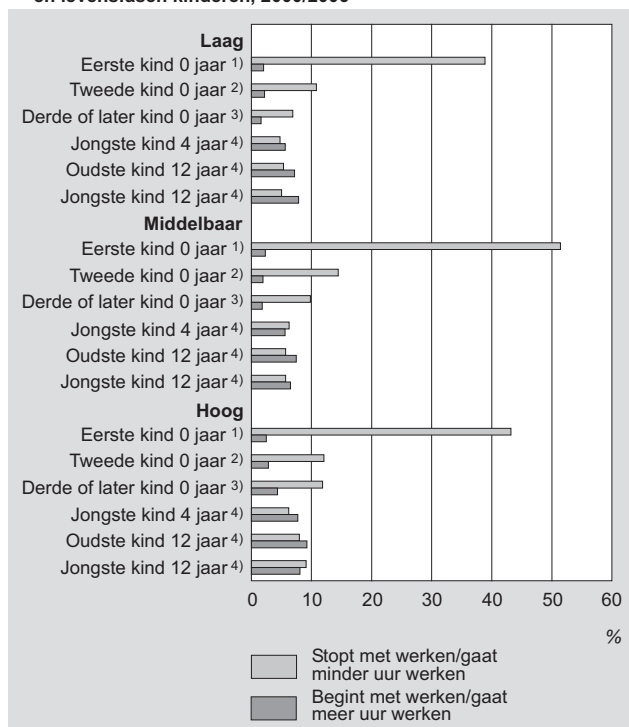
¹⁾ Ten tijde van het onderzoek.

4.2 Verandering in arbeidsuren van moeder als het kind ouder wordt naar opleidingsniveau

De verschillen in de veranderingen van arbeidsuren tussen moeders met een laag, middelbaar en hoog opleidingsniveau zijn het grootst bij de geboorte van het eerste kind. De laagopgeleiden gaan minder vaak minder uren werken en ook stoppen zij minder vaak met werken bij de geboorte van het eerste kind. Dit komt doordat veel laagopgeleide moeders al niet werkten voordat ze kinderen kregen (zie staat 2).

Als de kinderen in het gezin ouder worden, zijn er weinig verschillen in de verandering van arbeidsuren tussen moeders met verschillende opleidingsniveaus. Het percentage

3. Verandering in arbeidspatroon van moeders naar opleidingsniveau en levensfasen kinderen, 2000/2006

- 1) Alleen moeders met één kind ten tijde van het onderzoek.
 2) Alleen moeders met twee kinderen ten tijde van het onderzoek.
 3) Alleen moeders met drie of meer kinderen ten tijde van het onderzoek.
 4) Alle moeders in het onderzoek.

moeders dat meer uren ging werken of begon met werken wanneer het oudste kind 12 jaar werd, lag bij alle drie de opleidingsniveaus rond de 8 procent.

5. Conclusie

Van de verschillende levensfasen van kinderen in een gezin heeft de geboorte van het eerste kind de grootste invloed op de arbeidsuren van de moeder. Het zijn vooral de moeders met een laag opleidingsniveau die stoppen met werken. Moeders met een middelbaar of hoog opleidingsniveau gaan vaker minder uren werken of blijven zelfs gelijke uren werken.

Veel vrouwen met een voltijd- of grote deeltijdbaan gaan na de geboorte van het eerste kind naar een middelgrote deeltijdbaan. Deze baan is bij veel moeders na de geboorte favoriet. De geboorte van het tweede en derde kind zorgen voor veel kleinere verschuivingen in het aantal uren per week dat de moeder werkt.

Een ander belangrijk moment in het gezin is als het jongste kind naar de basisschool gaat. Na deze gebeurtenis gaan er in kleine mate meer vrouwen werken (circa 6 procent). Vanaf het moment dat de oudste in het gezin 12 jaar wordt, is er een verdere kleine toename in het aandeel moeders dat meer uren gaat werken of weer begint met werken. Het aandeel moeders dat weer begin met werken als het kind ouder wordt, is echter zeer beperkt. Dit patroon geldt voor alle moeders, ongeacht hun opleidingsniveau.

Voor vaders veranderen de arbeidsuren na de komst van een kind veel minder dan voor moeders. Dit geldt zowel na de geboorte van het eerste kind als bij andere gebeurtenissen in de levensloop van de kinderen.

Weinig moeders gaan meer uren werken wanneer de zorgtaken voor de kinderen afnemen. Het zou kunnen dat ze wel meer uren hadden willen werken, maar daar nog niet in waren geslaagd. In een eerdere studie is onderzocht in welke mate ouders van kinderen onder de 24 jaar meer uren willen gaan werken (van der Valk & Boelens 2004). Hieruit kwam naar voren dat moeders van kinderen in de leeftijd van 4–12 jaar slechts in kleine mate meer uren willen gaan werken, vergeleken met moeders met oudere of jongere kinderen.

Het is ook mogelijk dat de relatief lage stijging in arbeidsuren bij moeders met ouder wordende kinderen, zoals in deze analyse blijkt, (deels) wordt veroorzaakt doordat deze moeders uit een ouder leeftijdscohort komen. Het is niet uitgesloten dat moeders uit recente cohorten te zijner tijd wel meer uren gaan werken als de kinderen ouder worden.

In dit artikel is de samenhang tussen de levensfasen van kinderen en de arbeidsuren van de ouders onderzocht. Er zijn echter veel andere omstandigheden in het gezin die de arbeidsuren kunnen beïnvloeden, zoals een scheiding, sterfte of gaan samenwonen. Deze zijn in dit artikel buiten beschouwing gelaten. Het is aan te bevelen om in de toekomst ook de invloed van andere veranderingen in de gezinssituatie op de arbeidsuren van mannen en vrouwen te onderzoeken.

6. Technische toelichting

Alle gegevens in dit artikel zijn afkomstig uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB). De EBB is een steekproefonderzoek onder personen die in Nederland wonen, met uitzondering van personen in inrichtingen, instellingen en tehuisen (institutionele bevolking). Voor de EBB wordt elk jaar een steekproef getrokken van ongeveer 1 procent van de Nederlandse bevolking. Omdat de EBB een steekproefonderzoek is met beperkte omvang worden in dit artikel 7-jaarsgemiddelden gebruikt, over de periode 2000 tot en met 2006. Alleen in paragraaf 2.1 worden gegevens gepresenteerd over de periode 2000–2006, in de daaropvolgende paragrafen worden deze jaren samengenomen. Hierdoor is het mogelijk om meer detail aan te brengen in de resultaten.

De belangrijke stadia van de kinderen in het gezin zijn vastgesteld op momenten dat de zorg voor het kind verandert:

- De geboorte: het kind in het gezin is 0 jaar oud.
- Naar de basisschool: het kind in het gezin is 4 jaar oud.
- Naar de middelbare school: het kind in het gezin is 12 jaar oud.

Als er meer kinderen in het gezin zijn, is de gebeurtenis van het betreffende kind gedefinieerd, ongeacht de leeftijd van de andere kinderen in het gezin. De levensfase waar-

bij het oudste kind in het gezin 4 jaar is en er twee of meer kinderen jonger zijn, is niet weergegeven, omdat deze situatie niet vaak voorkomt.

De wekelijkse arbeidsduur is vastgesteld aan de hand van het opgegeven aantal contracturen. Als iemand meerdere banen heeft, zijn de uren genomen van de werkkring die als eerste is opgegeven. Dit is de belangrijkste werkkring. De wekelijkse arbeidsduur vóór een bepaald stadium is bepaald door naar de contracturen van een jaar geleden te vragen. Tot de niet-werkenden behoren mensen zonder baan of met een baan van minder dan 12 uur.

Literatuur

Das, Marjolein (2006); Allochtone vrouwen: arbeidsdeelname en verandering in de gezinssituatie. In: *Sociaal-economische trends*, derde kwartaal 2006, Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen.

Van der Valk, J en A. Boelens (2004); Vrouwen op de arbeidsmarkt. In: *Sociaal-economische trends*, derde kwartaal 2004, Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen.

Portegijs, Wil, Mariëlle Cloïn, Ingrid Ooms, Evelien Eggink (2006); Hoe het werkt met kinderen. Moeders over Kinderopvang en werk. Sociaal en Cultureel Plan Bureau, Den Haag, 2006.

Portegijs, Wil, Brigitte Hermans, Vinodh Lalta (2006); *Emancipatiemonitor 2006, Veranderingen in leefsituatie en levensloop*. Sociaal en Cultureel Plan Bureau, Den Haag, 2006.

Noten in de tekst

- ¹⁾ Marjolein Das beschrijft in haar artikel 'Allochtone vrouwen: arbeidsdeelname en verandering in de gezinssituatie' het effect van huwen en het krijgen van een eerste, tweede en derde kind op de arbeidsparticipatie van vrouwen van verschillende herkomstgroeperingen. Er wordt niet ingegaan op het aantal gewerkte uren. Ook blijft de arbeidsdeelname van de mannen buiten beschouwing.
- ²⁾ In Portegijs et al. wordt ingegaan op de veranderingen in het aantal gewerkte uren van beide ouders in het eerste jaar nadat het oudste en jongste kind naar de basisschool is gegaan. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen gezinnen met een of meerdere kinderen. Wat blijkt is dat vrouwen weer iets vaker buitenshuis gaan werken wanneer het kind ouder wordt, vooral als alle kinderen op de basisschool zitten.
- ³⁾ De cijfers komen uit de Enquête Beroepsbevolking, met een beperkte steekproefomvang. Het is mogelijk dat het verschil in de cijfers tussen 2005 en 2006 mede veroorzaakt is door steekproefmarges.

Tabel 1
Verandering in arbeidspatroon van moeders naar aantal kinderen en levensfasen kinderen, 2000/2006

	Moeder met één kind ¹⁾			Moeder met twee kinderen ¹⁾			
	Kind 0 jaar	Kind 4 jaar	Kind 12 jaar	Tweede kind 0 jaar	Jongste kind 4 jaar	Oudste kind 12 jaar	Jongste kind 12 jaar
Totaal (x 1 000)	87	29	18	75	55	46	45
w.v. (%)							
werkte niet en gaat niet werken	16	37	36	33	41	38	33
stopt met werken	12	5	3	7	3	3	3
gaat minder uren werken	34	4	4	6	2	3	3
blijft gelijke uren werken	35	48	48	52	45	48	52
gaat meer uren werken	1	3	4	1	3	4	4
begint met werken	1	3	5	1	3	3	3
onbekend	0	1	0	1	2	2	1
	Moeder met drie of meer kinderen ¹⁾						
	Derde of later kind 0 jaar	Jongste kind 4 jaar	Oudste kind 12 jaar	Jongste kind 12 jaar			
Totaal (x 1 000)	36	27	25	22			
w.v. (%)							
werkte niet en gaat niet werken	56	55	52	41			
stopt met werken	5	2	3	2			
gaat minder uren werken	4	1	3	3			
blijft gelijke uren werken	32	33	32	45			
gaat meer uren werken	2	2	3	4			
begint met werken	1	4	5	3			
onbekend	1	2	2	2			

¹⁾ Ten tijde van het onderzoek.

Tabel 2
Verandering in arbeidspatroon van moeders naar opleidingsniveau en levensfasen kinderen, 2000/2006

	Eerste kind 0 jaar ¹⁾	Tweede kind 0 jaar ²⁾	Derde of later kind 0 jaar ³⁾	Jongste kind 4 jaar ⁴⁾	Oudste kind 12 jaar ⁴⁾	Jongste kind 12 jaar ⁴⁾
Laag opleidingsniveau, totaal (x 1 000)	16	16	12	33	31	32
w.v. (%)						
werkte niet en gaat niet werken	37	59	77	63	57	52
stopt met werken	18	7	4	3	4	3
gaat minder uren werken	21	4	3	2	2	2
blijft gelijke uren werken	21	27	14	25	29	34
gaat meer uren werken	0	0	1	2	3	3
begint met werken	2	2	1	4	5	5
onbekend	0	0	1	2	1	1
Middelbaar opleidingsniveau, totaal (x 1 000)	41	36	15	52	38	35
w.v. (%)						
werkte niet en gaat niet werken	13	30	52	41	37	30
stopt met werken	13	8	6	3	3	3
gaat minder uren werken	38	6	4	3	3	3
blijft gelijke uren werken	33	53	35	45	48	57
gaat meer uren werken	1	1	1	3	3	4
begint met werken	1	1	1	3	4	3
onbekend	0	1	1	2	2	1
Hoog opleidingsniveau, totaal (x 1 000)	29	23	9	26	18	18
w.v. (%)						
werkte niet en gaat niet werken	6	17	31	22	22	17
stopt met werken	8	5	6	3	3	3
gaat minder uren werken	35	7	6	3	5	6
blijft gelijke uren werken	48	67	52	62	58	65
gaat meer uren werken	1	2	3	5	6	6
begint met werken	1	1	1	3	4	2
onbekend	0	1	1	2	2	1

1) Alleen moeders met één kind ten tijde van het onderzoek.

2) Alleen moeders met twee kinderen ten tijde van het onderzoek.

3) Alleen moeders met drie of meer kinderen ten tijde van het onderzoek.

4) Alle moeders in het onderzoek.